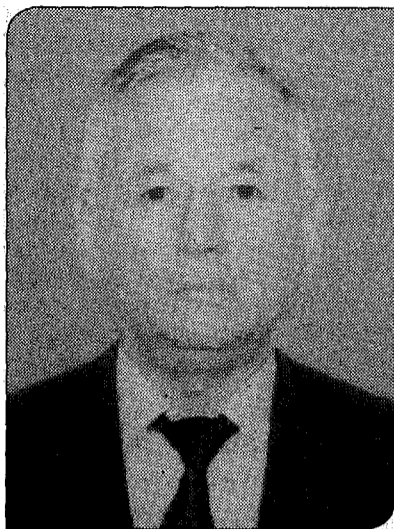

Өз мемлекетімізге өзіміздің жанымыз ашымаса...

Елдің әлеуметтік-экономикалық жағдайын жақсарту мақсатында соңғы уақытта көптеген іс-шаралар қолға алынып жатыр. Тың жобалар, теңдесі жоқ бағдарламалар... Бірақ, неге екенін кім білсін, қанша жерден жаңа жобалар жасап, іске білекті сыбанып кірісіп кетсек те бір нәрсені еңсеріп тастағанымыз байқалмайды. Сол баяғы өгіз аяң, мимырт жүріс...

Әсіресе, ұлттық идеологияны қалыптастыру жолындағы жұмыстардың шалалығы кешегі қаралы қаңтарда анық байқалды. Ел Тәуелсіздігін алғанына отыз жылдан асты. Осы жылдары біз неден ұттық, неден ұтылдық? Жасыратыны жоқ, біз өткеннен сабақ алудың орнына оған тас атумен болдық. Кеңестер Одағы құрамындағы жетпіс жылды түкке алғысыз етіп, ол дәуірді қалай да қаралай түсуге ұмтылғандаймыз. Бұл жерде біз келмеске кеткен кеңес өкіметін аңсап отырған жоқпыз, бірақ оны жамандағаннан жақсы болып кеткен жеріміз қайсы? Коммунистік жүйенің зардаптары да аз болмады, үйренетін тұстары да жоқ емес еді. Тәуелсіздік алған 30 жылда біздің де жіберген кемшілігіміз көп болды. Әлеуметтік мәселелер бұрыннан айтылып жүргенін білеміз. Бірақ, оның не үшін айтылып жатқанына, қалай шешуге болатынына ой жібермедік. Дұрысы білгіміз, бас қатырғымыз келмеді. Одан да өз жағдайымызды жасауға, ертерек қарпып қалуға асықтық. Қоғамдағы әлеуметтік, тұрмыстық, тәрбиелік проблемалар жыл өткен сайын ұлғая берді. Содан бір күні жараның өзегі жарылды. Адамдар тер төгіп жұмыс істеудің орнына оңай олжа табуға дағдыланып алды. Ауырдың үстімен, жеңілдің астымен жүргіміз келеді.

Жалпы, өмір көрсетіп отырғандай, ұсақ-түйек қылмыстардың көпшілігі жұмыссыздықтың салдарынан, бала-шағасын асырау мұқтажығынан шығады екен. Оны өз сөзінде еліміздің Президенті де айтты. Тәуелсіздік жылдары байлар мен кедейлердің аражігі тым алшақтап кеткенін де біріп жүрміз.

Айталық, осыдан он шақты жыл бұрын елде елуден

астам мемлекеттік даму бағдарламасы жұмыс істеп тұрған екен. Оның ішінде отыздан астамы экономиканың өртүрлі секторларына тікелей қатысты болса, қалғаны коррупциямен, терроризммен күрес секілді экономикалық емес бағдарламалардан құрылған. Алайда, осы қаптаған даму құжаттарын оңтайландыру бағытындағы жұмыстардың қорытындысы жұртшылыққа жария етілмеді. Мемлекеттен миллиондаған ақша бөлдіріп, жұмыс істеген жаңа жобалар қаншалықты нәтиже беріп жатыр, ол жағы да жұмбақ күйінде қалды. Айтылғанының өзі халыққа түсінікті емес. Содан тағы көңілдерге күдік-күмен ұялап, сенімсіздік пайда бопа бастады. Мұның бәрі сайып келгенде, ұлттық идеологияның, мемлекетке деген жанашырлықтың жоқтығынан болды.

Елдің әл-ауқатын арттыру үшін қыруар қаржы бөліп отырып, оған жанашырлық танытпадық. Мемлекеттің өрбір тиынын өз қалтасындағы қаржыдай жанашырлықпен қарайтындай ұлттық идеология, патриоттық сезім қалыптастыра алмағанымыз өкінішті. Соның салдарынан мемлекеттен ұрлауды ғана мақсат тұтатын жемқор шеңуеніктер армиясы қалыптасты. Ендігі жерде осы олқылықтың орнын толтырмасақ, кері кеткеніміз кеткен. Қоғам ашкөз болса, оны ешқашан тойдыра алмайсың. Сол үшін ең алдымен ұлттық идеологияға басымдық беру керек.

**Кенес БАЙЖАНОВ,
М.Әуезов атындағы
Оңтүстік Қазақстан
мемлекеттік
университетінің
аға оқытушысы,
ауыл шаруашылығы
ғылымдарының
кандидаты.**